

La

VIDA

i altres

PROJECTES

IMPOSSIBLES

KATARINA BIVALD

La vida
i altres projectes
impossibles

Traducció d'Ivette Miravitllas

Edicions 62

Barcelona

Títol original: *Livet, motorcyklar och andra omöjliga projekt*
© Katarina Bivald, 2015
Publicat per primera vegada per Forum Bokförlag, Estocolm, Suècia

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei.
Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 917021970 / 932720447).
Tots els drets reservats.

Primera edició: març del 2016

© de la traducció: Ivette Miravittlas Pous, 2016
© d'aquesta edició: Edicions 62, s. a.
Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona
info@edicions62.cat
www.edicions62.cat

Fotocomposició: Víctor Igual
Aragó, 390. 08013 Barcelona
Imprès a Liberdúplex

DIPÒSIT LEGAL: B.2650-2016
ISBN: 978-84-297-7482-5

Aquí faig els primers passos cap a la meva bogeria: asseguda al rebedor, parlo amb la porta del carrer.

Fa només uns segons que s'ha tancat amb un cop. La trompada, el cric despietat de la porta de l'ascensor en obrir-se i les maletes esgarrapant el terra se'ls han endut, s'han endut dinou anys.

—Merda —dic quan sento que l'ascensor baixa.

Encara ara espero la resposta de la porta. Abans de poder-m'ho impedir, m'aixeco amb un salt i travesso la cuina per sortir al balcó.

—Espera! —crido repenjant-me sobre la barana—. No em deixis! És per alguna cosa que he dit? Puc canviar, t'ho prometo. Dóna'm només una oportunitat!

El meu atac sobtat fa que una parella que passa per sota aixequi la vista, neguitosa. Una part de mi es diu «Això no és digne», però tant se me'n dóna, perquè la figura amb les maletes també s'ha aturat per tombar-se.

—Ha, ha, mama! —diu l'Emma, la meva única filla, llum de la meva vida, centre de la meva existència, que s'allunya de mi en aquest precís instant mentre aixeca la vista cap al balcó i cap a mi com si fos l'última vegada que ens veurà. Juraria que entreveig una certa nostàlgia a la seva mirada.

La meva filla sembla una versió dura de mi mateixa. Té els meus cabells arrissats, indomables, però a ella li donen un aire de llibertat, d'aventura, com si es tractés d'una mena de prolongació de l'energia que irradia, movent-se sempre per tot arreu.

Aixeca els braços i diu:

—Però si encara no he arribat ni a l'estació de l'autobús!

—Pensava que potser te n'havies penedit i volies companyia fins a Karlskrona —responc.

—Perquè em puguis acompanyar a l'escola el primer dia i assegurar-te que no m'oblido els llibres de text?

—I per què no?

—És diumenge, demà treballes.

Em repenjo encara més a la barana del balcó. El sol s'enfila per darrere de la casa a l'altra banda del carrer, i si no fos perquè avui és el dia en què l'Emma marxa de casa, hauria estat un diumenge resplendent.

—Necessito vacances i encara em queden molts dies.

—És clar, i te'ls agafaries sense previ avís i deixaries el pobre Roger sol, col·locant la pasta als frontals.

El Roger és el meu cap i té molt clara la importància de les reposicions. La veritat és que no puc dir que això em faci sentir millor.

—He sentit que Karlskrona és preciós a l'estiu —responc.

—Ja hi has estat. Karlskrona no té res, només les llambordes.

—No són «només» llambordes. A Karlskrona tenen la plaça de llambordes més gran d'Europa. És un material bonic, la llamborda, a mi sempre m'ha agradat.

En aquest punt l'Emma ha deixat les maletes a terra i fa visera amb la mà per poder veure'm millor amb l'ombra.

—Relaxa't, mare —em diu—. És la primera vegada que et veig amoïnada.

—No estic amoïnada —menteixo amb despreocupació.

—Quan em vaig trencar la cama no vas ni parpellejar.

Aleshores les coses eren diferents, quan es va trencar la cama no podia anar enlloc, per raons pràctiques, pel guix.

—L'única cosa que vas fer va ser dir-me que anés amb compte i que no m'enamores d'un metge.

—Tenies quinze anys, miraves la sèrie *Urgències* cada dia. Eres influenciable.

Riu.

—Mare, marxo.

Malgrat aquestes paraules, espera una estona més i jo busco desesperada alguna cosa a dir, sense saber ben bé què, segurament alguna cosa que pugui fer que l'Emma vulgui endur-se la seva mare a l'Escola Superior.

—Espera! Tornaràs per Nadal?

—Ha! Ha! Adéu, mare.

«És clar que faig broma. No cal dir que faig broma».

S'acomiada una última vegada amb un gest de la mà un xic desmanegat i maldestre perquè porta la motxilla plena a l'espatlla. Té dinou anys, avui és més adulta que mai i, és clar, no deixa de ser una nena. I jo en tinc trenta-vuit i sóc, si fa no fa, igual de madura que ella.

Si m'ho demaneu, us diré que això que els fills es facin grans i marxin de casa és una idea ben esbojarrada. La vida no està pensada perquè ells se'n surtin sols, per això es van crear les mares. Una cosa és ser mare soltera amb fill, però ser-ho sense fill és un malbaratament de força femenina. Jo tenia dinou anys quan vaig tenir l'Emma, i des d'aleshores hem viscut sempre totes dues soles contra el món.

Col·loco una tassa amb cafè fred de l'esmorzar al micro-ones i m'assec a la taula de la cuina amb la mirada perduda. Aquesta és tota la força de voluntat que aconseguixo reunir mentre la tassa escantellada gira a un ritme flegmàtic.

Els meus cinc millors moments amb l'Emma, per ordre cronològic:

Lloc número cinc: quan la mare va fer cinquanta anys i l'Emma havia passat de la seva fase preguntaire («Mare, per què...?») a la del coneixement («Mare, saps que...»). Va beure suc, va tastar els set tipus típics de galetes i va explicar a tots els amics de la seva àvia com es fan els nens. La meua mare va quedar tan sorpresa que no va saber què dir: una proesa.

Lloc número quatre: el primer cop que l'Emma va convidar un company de classe a casa, quan va començar primer, a l'escola. M'havia arribat a amoïnar tant que no pogués fer amics perquè estava acostumada a estar només amb mi que aquell dia, d'alleujament, vaig buidar tot el rebost que guardava per a dies molt plujosos o avorrits: els vaig donar una sobredosi de lllaminadures, gelat i pastes de canyella. Malauradament, la mare del company en qüestió era dentista, així que les setmanes següents l'ambient a les reunions de pares va ser ben tens. Encara em sembla veure-la. Terroríficament simpàtica i amb els cabells de color mel, bé, més aviat diria cabells *com* la mel, amb cos, fins, plens de colors càlids, teinyits segurament en una perruqueria més cara que les de Skogahammar (on jo vaig quan vull permetre'm un luxe; això vol dir una vegada cada deu anys, calgui o no calgui).

Lloc número tres: l'Emma va fer vuit anys. Vaig aconseguir organitzar la festa d'aniversari més famosa amb els límits del meu pressupost fent que el veí jubilat del costat es disfressés de Pare Fouras, el personatge del concurs *Fort Boyard*, inventant-me coses fastigoses per posar dins de capselles velles de galetes i omplint la meua habitació de crispetes que després van haver de dur al saló, cronometrats i cridant com salvatges, on una pel·lícula moderna de Disney els esperava. Mig any més tard encara trobava crispetes als llocs més impensables, però va pagar la pena. Mare de l'Emma contra altres pares i mares: 1-0.

Lloc número dos: l'Emma tenia tretze anys quan li van

trencar el cor per primera vegada i m'ho va explicar. Acabava de tornar-se així, insuportablement adulta, travessava aquella època en què es neguen que els tractis com nens però es pensen que tenen dret a comportar-se com si ho fossin. Això sí, aquell cap de setmana, una vegada més, vam ser nosaltres dues soles contra el món, i sobretot nosaltres dues contra el Pocavergonya, nom que va rebre el noi a partir d'aquell moment.

I a la fi —tambors, tatzam, etc.—, el lloc número u: quan l'Emma va entrar a l'Escola Superior, és l'única de la família que ho ha fet. Vam celebrar-ho amb una ampolla de vi escumós Chapel Hill i l'Emma va explicar una vegada i una altra com funcionava l'Escola Superior: quan era la classe inaugural, com es concedien els ajuts del CSN, el Consell Nacional d'Ajut Econòmic als Estudiants, sens dubte per convèncer-se a ella mateixa més que a mi que sabia de què anava la cosa. Durant uns quants mesos d'aquell estiu vam estar més a la vora l'una de l'altra del que ho havíem estat en molt de temps. Vam buscar pis, vam visitar Karlskrona unes quantes vegades per fer-nos la idea que hi viuria i vam menjar a Fox and Anchor cada vegada, com si tenir un «restaurant de sempre» pogués fer que tot plegat semblés més tangible. Vam comprar mobles per al petit estudi, que anàvem trobant per aquí i per allà, i una vaixela sencera amb plats, gots, paelles i altres coses que es necessiten en una llar de debò. Fins i tot una post de planxar i una planxa que l'Emma va assegurar, rient, que no faria servir mai.

El microones sona i caic en el fet que m'he oblidat del cafè. Ara ja bull i l'olor de cremat envaeix la cuina quan obro la porta del microones. Tan bon punt s'ha refredat, me'l bec de totes maneres.

No tinc res més a fer. Les últimes setmanes la meva llista de comeses ha girat al voltant de l'Emma: «Trobar pis a Karlskrona. Comprar una aspiradora. Comprar bosses de

recanvi per a l'aspiradora». L'Emma va tenir un atac per això últim també, però en el fons va ser perquè encara desconeix com és de frustrant buscar les bosses d'aspiradora adients. Cada vegada que algú em diu que abans vivíem millor, jo els contradic amb la pàgina *www.bossesdaspiradora.ja*.

I tot seguit va marxar de casa.

Un detall menor que hauria d'haver tingut en compte abans de celebrar res.

Si la meva vida hagués estat un episodi del concurs suec *A la via*, hauria començat així: «Inici del nostre viatge a vint minuts del nostre destí final». La càmera hauria fet un *zoom* sobre un edifici de quatre plantes, construït en algun moment dels anys quaranta, en aquells temps en què les colònies industrials creien que el futur anava de la mà de l'expansió contínua. Com que al cap i a la fi *A la via* és un programa de trens, hauria pogut continuar pel tram de via de l'Svartåbaban, que està fora de servei, abans de tombar, deixar enrere el tradicional ajuntament amb els edificis adjacents de l'Oficina d'Ocupació i del Servei d'Odontologia de la Seguretat Social, i arribar al centre mateix: una filera d'edificis de poca alçària que antany acollien moltes més botigues que avui.

Skogahammar és el tipus de població que no ha tingut una activitat industrial important d'ençà que l'Estat suec, al segle XVI, va començar a barallar-se amb els *skogsfinnar* finlandesos sobre els canvis de conreu (ja aleshores hauríem d'haver sospitat de tots els tancaments, els èxodes i la burocràcia). Ens n'hem sortit gràcies a la nostra situació geogràfica, perquè som a poca distància d'unes quantes indústries tancades. Avui dia el nostre gran patró és l'Ajuntament i l'Oficina d'Ocupació: sobrevivim amb l'ajut de la respiració artificial que ens practiquem a nosaltres mateixos.

És possible que aquest episodi del concurs volgués incloure informacions de famosos de Skogahammar, però seria una tasca difícil. Si busquem Skogahammar a la Viquipèdia i llegim la rúbrica «Persones famoses de Skogahammar»,

hi trobem: «Tompa Stjernström, jugador d'hoquei gel (Primera Divisió)», «Jocke Andersson, jugador d'hoquei gel (Segona Divisió)», «Sara Andersson, participant a la fase de qualificació del concurs *Idol*» (noti's que no diu «al concurs *Idol*») i «Anna Maria Mendez, alcaldessa». Això últim és un acudit, però de moment la Viquipèdia no ho ha esborrat.

Suposo que també es podria parlar de la vegada en què l'Olof Palme va visitar el poble, el fet més històric que ens ha passat mai. Tots els habitants de més de quaranta anys recorden aquella visita com si fos ahir, tot i que les dades exactes sobre els detalls no sempre coincideixen («Era un dia tan resplendent com el futur aleshores», «El temps era gris, gris com el comunisme que intentava implantar a Suècia»). L'Emma va escriure el treball final de secundària sobre aquella suposada visita i no va trobar cap font que pogués confirmar-la. El que més s'hi acostava era una visita oficial a Karlskoga i una a l'hotel Bofors durant la campanya electoral del vuitantados. Això sí, si en algun moment va passar pel poble, la seva visita no va quedar per a la posteritat. Així de curta i insignificant devia ser —si és que va arribar a tenir lloc.

I amb això ens acostem al destí final del nostre viatge. Per dos punts: *zoom* al supermercat Mat-Extra de Skogahammar, ara amb els llums apagats perquè obrim a les nou en punt cada dia de l'any (excepte el dia de Nadal, el Diumenge de Pasqua i pel Solstici d'estiu, però el nostre cap, el Roger Petit, diu que des del punt de vista estadístic el cartell és correcte: obrim cada dia, de mitjana). Ara mateix anunciem ofertes de quètxup, cuixes de pollastre i pernil a la brasa. És evident que ningú no ens ha dit que l'estiu ja s'ha acabat.

Fa dotze anys que treballo aquí, sóc la segona en antiguitat, incloent-hi l'encarregat. L'única que em supera és la Pia, la persona que em va obrir les portes del Mat-Extra quan jo necessitava una feina. Ella hi treballa des dels catorze anys, si bé amb deu anys d'interrupció per casar-se i tenir fills. Des-

prés el seu marit va acabar a la presó. Cosa, val a dir, no gaire excepcional a Skogahammar. Però com que a ell el van engarjolar per un delictes fiscal, el seu cas va despertar una certa sensació. La majoria de nosaltres no guanyem prou perquè a l'Agència Tributària li surti a compte empaitar-nos. Així que la Pia va tornar al Mat-Extra. Ella diu que aquí hi ha seguretat, una sensació de «del bressol a la tomba», una mica com a l'Església sueca.

I si hagués participat al programa *Aquí tens la teva vida?*, haurien pogut fer servir el mateix material amb l'aparició de les meves col·legues i l'Emma mentre jo intento fingir expressió de sorpresa. I la mare, és clar. Però ella cada vegada està pitjor i no hi hauria pogut participar ni en els moments de lucidesa mental. A més, pensa que la televisió es va tornar immoral el dia en què van introduir els dos canals.

Tinc trenta-vuit anys, sóc mare soltera sense filla, treballa al Mat-Extra i visc al poble d'on Déu va marxar.

Aquí teniu la meua vida.

La conversa a la sala de personal aquest dilluns al matí tracta de la probabilitat que el Roger Petit trobi un ajudant d'en-carregat de botiga. Va crear la plaça per esperonar algun de nosaltres a tenir «iniciativa i responsabilitat pròpia». Cada setmana ens recorda la importància de «lluir-se» i «posar-se les ulleres de vendre, cap verd!» (una frase que va sentir per primera vegada en una vetllada d'inspiració al Rotary Club i que no ha deixat de fer servir des d'aleshores). Fins ara, l'única que considera sol·licitar la plaça és la Nesrin, i ho fa només perquè això provocaria un atac de cor al seu pare. Ell és qui porta el quiosc local i li ha prohibit treballar amb ell. Sempre ha tingut tres regles per a la vida de la Nesrin: estudis, estudis i estudis, així que estava cantat que ella s'agafaria un any sabàtic després de l'institut per treballar aquí.

Al supermercat som cinc persones que treballem a jornada completa, i ho fem principalment entre setmana. A més, hi ha si fa no fa el mateix nombre de joves que ajuden els caps de setmana i alguns vespres. Nosaltres, els de la jornada completa, estem convençuts, com és obvi, que no en tenen ni idea i són massa mandrosos per treballar.

—Sincerament, espero que sigui així —diu la Pia cada vegada que això surt a la conversa, més o menys cada dilluns. Em tranquil·litza saber que els joves encara tenen clares les seves prioritats.

Avui hi som tots els treballadors de jornada completa i escoltem amb entusiasme de diferents intensitats el discurs incendiari del Roger Petit. Amb el temps ens hem anat separant en grups, d'aquella manera casual en què la gent acostuma a fer-ho. La Pia, la Nesrin i jo ens ajuntem en un grup que la Pia descriu com «les úniques amb seny, i fins i tot això és relatiu». Després tenim el Roger Petit i el Roger Gran. De fet, no tenen res en comú més enllà del nom i que són homes, però amb això n'hi ha prou perquè busquin suport l'un en l'altre. El Roger Petit és menut i rabassut i té una personalitat nerviosa que compensa amb pulles petites, passives i agressives. El motiu de la seva decisió de voler assumir un càrrec directiu en un lloc de treball ple de dones és un misteri. No hi té res a pelar. Les nostres mares ens han fet fortes contra les personalitats nervioses i les pulles agressives des que érem prou grans per decebre-les. La majoria pensa que per ser el nostre superior no està tan malament, i la Pia sembla que ha triat la comesa vital de fer-li la guitza, però joestic convençuda que no ho fa amb mala intenció.

El Roger Gran és ben bé trenta centímetres més alt i segurament quaranta quilos més pesat. Li agrada fer bromes que ell considera provocadores, però com que en ell no hi ha ni una espurna de maldat, no li acostumen a sortir bé. Ara, això no vol dir, però, que no deixi d'intentar-ho.

La Maggan és un cas a part. Té cinquanta-cinc anys, va començar a treballar formant part d'un projecte de la Unió Europea i està, sens dubte, al bàndol del Roger Petit. El seu pare és oficial de l'Exèrcit, cosa que aconsegueix esmunyir a les converses sorprenentment sovint, així que m'imagino que l'han ensinistrat per col·locar-se a la filera i obeir ordres.

Ara mateix ella és, per exemple, l'única que escolta el Roger Petit esforçant-se a ofegar els comentaris rondinaires de la Pia sobre tot el que ell diu. Jo ja tinc el telèfon a la mà i he navegat fins a Google.

Si busques a Google «Sobreviure amb un adolescent», hi trobes set-cents mil resultats en zero coma vint-i-un segons.

Si busques a Google «Sobreviure sense un adolescent», no hi trobes cap consell pràctic.

«Hauré de desenvolupar les meves pròpies estratègies», em dic. «Què se suposa que haig de fer, si no?».

En aquest punt em ve una idea genial i busco «Crisi dels quaranta» per veure si trobo inspiració per saber què he de fer, però sembla que tampoc no hi ha consells pràctics sobre aquest tema. Potser és que la gent avui dia no té crisis abans dels cinquanta? Quan és el moment, doncs, de buscar-se amants més joves i cotxes descapotables i començar amb les sobredosis de solàrium i faldilla curta? Provo també amb «Crisi dels cinquanta», però Google em proposa «Crisi dels quaranta», així que torno al punt de partida.

—Com es diu crisi dels quaranta en anglès? —demano.

La Pia em mira estranyada, però el Roger Petit diu *mid-life crisis* molt de pressa, sospitós.

Ves per on en anglès hi ha molta més informació. La Viquipèdia té fins i tot una llista de les circumstàncies que poden desencadenar una crisi dels quaranta, i això no m'aireca els ànims, en absolut: atur, mort dels pares, la joventut perduda per sempre i la vellesa que s'aproxima a tota velocitat, odi a la feina, fills que marxen de casa, menopausa i infi-

delitat (motius i símptomes semblen estar entrelligats en això últim) són algunes de les situacions festives en les quals ens podem enfonsar aquells que, com jo, hem anat sumant anys.

Intento imaginar-me una vida lliure sense tenir una adolescent al meu càrrec, però l'única cosa que aconseguixo visualitzar és una versió distorsionada de mi en un viatge desesperat de vacances amb sol i platja d'adulta soltera a Mallorca. Amb la pell taronja i coriàcia i un gintònic a la mà mentre intento lligar-me el pobre guia de l'agència de viatges Fritidsresor, un noi que vinteneja.

Ja no és moda anar a Mallorca, n'estic segura, però no té cap sentit que me n'hagi d'anar fins a Tailàndia per fer el ridícul absolut.

La Viquipèdia té fins i tot una estadística de la durada de la crisi dels quaranta: de tres a deu anys per als homes i de dos a cinc per a les dones.

«Dos anys», penso mentre empal·lideixo. «M'hauré de comprar un cotxe esportiu», rondino.

La Viquipèdia fins i tot ha il·lustrat l'article amb un Ferrari vermell.

—Això no és necessàriament d'ajuda —diu el Roger Petit—. Vull dir... no és hora d'obrir ja?

Tots els clients que em coneixen estan al corrent que l'Emma ha marxat de casa. Em dediquen mirades compassives a la caixa i intenten arrencar-me'n tots els detalls. Jo crec que no saben amb exactitud quins detalls volen, ni jo ho sé, però suposar que hi ha sempre més xafarderia sota la superfície és una mena de reflex de poble petit.

—Sí, l'Emma ha marxat de casa —els dic—. I, sí, és clar que és fantàstic que vagi a l'Escola Superior.

La majoria pronuncien universitat amb U majúscula,

mig suspicajos mig reverents. Tot acompanyat del so tranquil de la caixa: bip-bip.

—És tot? Són cent tres corones. És clar que estic molt orgullosa d'ella. Vol una bossa? Estudiarà ordenació del territori. Vol el tiquet?

Ordenació del territori, jo no sé ni què és. El contrari de desordre psíquic, suposo. El més semblant a una explicació que he sentit és que molts d'ells treballen als ajuntaments i alguns es dediquen a la concessió de permisos de construcció.

La idea que l'Emma pensi que paga la pena passar quatre anys fora de casa per convertir-se en una odiada buròcrata municipal és depriment.

Després de dinar em rendeixo i obligo la Pia a posar-se a la caixa mentre jo fujo als congeladors i desembalo la partida setmanal de verdures congelades. No passen ni deu minuts que l'Ann-Britt Hedén ja m'ha trobat. L'Ann-Britt és la consciència universal de Skogahammar. Qualsevol tipus de maldat la sorprèn i l'entristeix profundament, des de la dona que un dia va robar la caixa de recaptació d'una jornada de la Creu Roja fins a les matances del Sudan. És presidenta de la nostra circumscripció de la Creu Roja, cosa que ha fet que amb els anys la seva expressió en repòs sigui la d'un afligit ós de pe-luix. No pot creure que ningú sigui capaç de negar-se a contribuir a una recollida per les inundacions de Bangla Desh, la fam a Corea del Nord, els nens soldats d'Uganda, les persones que estan soles a Suècia sense voler-ho estar o els gats abandonats a Skogahammar. La majoria de nosaltres descobrim que som capaços de negar-nos-hi, i per això no és estrany veure la gent enfonsar-se darrere el lineal de la pasta en veure-la arribar o amagar-se darrere del volant o desviar-se de sobte per algun carreró si la veuen passejar pel poble.

Aquesta vegada, però, estic massa distreta perquè tingui temps d'amagar-me quan se m'acosta lentament. Les línies

apesarades del seu rostre s'entendreixen amb el somriure planer i amable que em dedica en veure'm.

—Sap greu, això de l'Emma —com si afegís «que els fills marxïn de casa» a la seva llista de crueltats incomprensibles del món.

S'esforça, però, a veure la part positiva de tot plegat, ho fa per mi.

—Suposo que ara que ha marxat l'Emma de casa faràs una tria de coses, oi? —em diu—. Recordo quan va marxar la Kristin de casa. El traster! Els armaris!

La mirada se li omple de nostàlgia.

—Això sí, no et desfakis de la roba de quan era petita. No se sap mai quan la podrà necessitar.

—Ja l'he llençada —responc, i m'enfonso de ple en un pas en fals estil Skogahammar.

—Llençada?

—L'Emma em va dir que si algun dia tenia fills i jo els guarnia amb la roba que ella duia quan era petita, als anys noranta, trucaria personalment a l'organització de defensa dels drets dels nens. Si és que els seus fills no ho feien abans.

L'Emma va créixer vestida amb roba de segona mà i sap què se sent.

És possible, però, que l'Ann-Britt tingui part de raó. Per a les dones de Skogahammar els grans esdeveniments vitals impliquen neteja. Casaments, enterraments, visites, fills, tot acaba tard o d'hora passant per una neteja dels sòcols, de genollons.

El meu propi enfocament amb la neteja ha estat fins ara el de donar-me punts de fidelitat per totes les coses empipadores que haig de fer. Faig servir les estratègies de les companyies aèries o ferroviàries i inflo les xifres una mica. Aspirar em dóna 27.000 punts, treure la pols 43.000 i fer neteja d'armari 57.000 (mai els he aconseguit). Amb sinceritat, intento aconseguir més o menys les mateixes quantitats de

punts que donen per viatjar en avió a SAS o en tren a SJ. Una tassa extra de cafè un dissabte mandrós: 14.000 punts. Llamina-ures un divendres o un dissabte: 27.000. Llamina-ures entre setmana: 39.000.

Ara, però, sí que podré posar-me a netejar, a la vida hi ha massa caps de setmana i massa vespres.

I sempre puc fer neteja d'armari.

El telèfon no sona.

No ha sonat en tot el dia, però fins ara em distreia a la feina. Quan arribo a casa, la intensitat de l'absència de trucades es fa més palesa, amb un silenci continu i feixuc.

El telèfon és un iPhone4, l'aparell vell de l'Emma. Ella va ser qui me'n va ensenyar el funcionament quan li van regalar el 4S pel seu aniversari i des d'aleshores m'he estalviat pensar durant hores en com es deia l'actor d'aquella pel·lícula de la qual no recordo el nom. En un món ple d'incertesa m'he consolat pensant que, si més no, quan necessites saviesa, Google no et falla mai.

Això fins avui. Ara només miro el telèfon per comprovar que no tinc cap trucada perduda de l'Emma o perquè penso que li hauria de trucar per explicar-li alguna cosa malgrat que en realitat no sé ben bé què. En més d'una ocasió he hagut d'aturar-me a l'últim moment.

Dreta al rebedor del pis, me'l miro com si de sobte s'hagués tornat tan estrany i insignificant com el telèfon, però de fet res no ha canviat. Fins i tot el sol lluu com sempre i els raigs acollidors il·luminen els mobles d'Ikea.

He lluitat durant molts anys perquè el pis quedés com a mi m'agrada, com un monument en honor a Ikea, un homenatge a la producció en sèrie sueca. A la sala d'estar hi ha un sofà Karlstad de dues places de color cru i una *chaise-longue* Kivik verda i groga, tots dos comprats al Racó d'Oportuni-

tats en una de les incomptables visites a l'Ikea d'Örebro. La cuina també està decorada en el mateix estil. Tota la vaixel·la és d'Ikea, les paelles, les olles i els ganivets també. La taula de la cuina és una Bjursta blanca: extensible i fàcil de netejar amb les cadires a joc.

No hi ha res al pis que requereixi una atenció minuciosa ni a què tregui la pols constantment, una protesta conscient contra el lloc on vaig créixer jo, que tenia prou superfícies fosques i ben polides, paelles velles de ferro forjat i cortines per a cada estació per tenir ocupada una mestressa de casa cinquanta anys.

El pis de l'Emma i meu no és així. «Jo tinc coses més importants a fer que netejar», vaig pensar quan vaig tenir els mitjans per comprar els meus propis mobles. «Jo vull ser una bona mare i passar temps amb la meva filla en lloc d'esbrancar-la perquè oblidada parar la taula amb els sotagots», em vaig dir. «El caos en dosis petites té el seu encant».

L'evidència d'aquests petits detalls acollidors encara es pot veure. A l'habitació de l'Emma ha quedat una tassa de cafè mig buida, a terra hi ha roba per aquí i per allà, i als meus peus, al rebedor, hi ha una jaqueta que en el darrer moment no es va voler endur.

M'imagino que un supervivent de Pompeia després de l'erupció del Vesuvi es devia sentir així, quan el dia a dia s'atura per sempre en un tipus de paròdia malvada de vida i moviment.

M'ajupo per recollir la jaqueta i l'acaronó una mica més abans de col·locar-la al penjador. Sospito que aquesta peça de roba se sent com jo: abandonada i en estat de xoc per trobar-se de sobte tota sola al rebedor.

En aquest punt l'Emma ja ha passat el primer dia sencer a Karlskrona. No tinc la més petita idea de què ha fet. Ha comprat menjar? Ha visitat l'Escola Superior? La classe inaugural és dimecres, però potser ja els han organitzat algun

tipus d'activitat? Això que hagi començat una nova aventura sense mi se'm fa difícil d'entendre.

Torno a treure el telèfon i vacillo amb el dit col·locat sobre el seu nom. Ja li he trucat dues vegades i no m'ha tornat la trucada.

«Fes el favor, Anette».

Decidida, duc el telèfon a la recuina i l'amago al fons de tot.

Ara per poder trucar-li haig de travessar les bosses de paper, els envasos de tot l'estiu que encara no he retornat, l'aspiradora, el pal de fregar i la capsa amb els còmics.

Aleshores miro al meu voltant i caic per primera vegada en una cosa que les mestresses de casa segurament han sabut d'ençà que les rentadores i els articles semipreparats van aparèixer: que la vida està plena de quantitats esfereïdores de temps i que treure la pols pot donar més seguretat al dia a dia que els fills que creixen i marxen de casa.